

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/192/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204377
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815204377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, IČO: 47 233 516 p r o t i žalovaným: 1. D. Š., P. X.X.XXXX, Y. Y. XXX, XXX XX Y., 2. D. B., P. XX.X.XXXX, Y. Y. XXX, XXX XX Y., o zaplatenie 121,80 eur s prísl. takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovaným sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 15.10.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 297,51 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania odo dňa 17.2.2012 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 24.3.2010 so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300028509 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej jej žalobca poskytol úver vo výške 480,- eur. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splatiť spolu s úrokom v 30 mesačných splátkach vo výške 29,55 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Na základe žiadosti žalovanej, účastníci sa dohodli na jednorazovom odklade splátky č. 13 pôžičky a túto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátku č. 31. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 4, do uplatnenia práva žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatila len sumu 502,35 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 13 o viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 384,15 eur dňa 16.2.2012. Túto sumu uhradila len čiastočne vo výške 86,64 eur. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania.

Žalovaní sa k žalobe žalobcu nevyjadrili.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to zmluvou revolvingovom úvere zo dňa 13.3.2007, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFIREAL Slovakia spol. s r.o., Oznámením o zosplatnení zo dňa 28.10.2014, Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 13.3.2007, Kartou klienta k číslu zmluvy 8000065970, kópiou doručenky so zosplatnením č. 8000065970, písomným podaním žalobcu zo dňa 11.8.2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi došlo dňa 13.3.2007 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000065970. Podľa zmluvy bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 730,73 eur, ktorý sa zaviazala splácať v splátkach po 40,60 eur a to v 36 mesačných splátkach. RPMN úveru predstavovala 74,94%.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlásili, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy (bod 12. zmluvy).

Podľa bodu 1.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFIREAL Slovakia spol s r.o. (ďalej len „Zmluvné dojednania“) tieto vymedzujú vzťahy medzi spoločnosťou PROFIREAL Slovakia spol s r.o. ako Veriteľom na strane jednej a Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 na strane druhej, ktoré vznikli v súvislosti s uzatvorením tejto Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“).

Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa. (bod 2.1 Zmluvných dojednaní).

Podľa bodu 2.2 Zmluvných dojednaní Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi.

V zmysle bodu 3.1 Zmluvných dojednaní maximálna výška úveru bude Dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2., ods. 2.2. tejto Zmluvy o RÚ. Maximálna výška úveru je splatná v pravidelných splátkach, vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára.

Podľa bodu 5.2 Zmluvných dojednaní za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu.

Ako vyplýva z bodu 8.2 Zmluvných dojednaní Dlžník sa zaväzuje poskytnutý úver podľa tejto Zmluvy o RÚ v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet Veriteľa. Splátka úveru s úrokom alebo iný peňažný záväzok Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 sa pre účely tejto Zmluvy o RÚ považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa.

Listom zo dňa 28.10.2014 označeným ako oznámenie o zosplatnení žalobca žalovaným oznámil, že suma omeškaných splátok je spolu 121,80 eur. Aktuálne omeškanie na najstaršej splátke je 1650 dní. V prípade, že sa dostanú do omeškania s úhradou s ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie lehotá 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovaní uhradili celkom sumu 1339,80 eur (33 splátok po 40,60 eur).

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 11.8.2015 uviedol, že do podania žaloby, žalovaní celkovo uhradili 33 splátok po 40,60 eur. Žalobou uplatnený nárok predstavuje sumu 121,80 eur, pričom ide o súčet neuhradených celých splátok č. 37 až 39 po 40,60 eur. Predmetom konania nie je zaplatenie žiadnych iných poplatkov či nárokov, ako sú jednotlivé splátky úveru. Predmetom konania nie je zaplatenie žiadnych iných poplatkov či nárokov, ako sú zahrnuté v splátke - splátka istiny a úroku. Každou splátkou sa uhrádzala časť istiny (časť vo výške 20,30 eur) a časť úroku (20,30 eur). Jednotlivé úhrady žalovaných boli započítavané v poradí ich splatnosti v zmysle splátkového kalendára. Vzhľadom k tomu, že splátka pozostáva z istiny a úroku, úhrada je započítavaná najskôr na splátku istiny a potom na splátku úroku.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 13.3.2007, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplätnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo

viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

V zmysle § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie

zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzavretá zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovaným, ktorí sa ho zaviazali vrátiť za stanovených podmienok. Žalobca žalovaným poskytol úver v sume 730,73 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť v 36 mesačných splátkach.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Splatnosť poslednej splátky v predmetnej veci nastala dňa 22.3.2010, čo vyplýva z oznámenia veriteľa zo dňa 13.3.2007 a zároveň uvedených údaj zodpovedá dohode o splatnosti úveru v 36 mesačných splátkach v zmluve o úvere zo dňa 13.3.2007.

Teda najneskôr ku dňu 22.3.2010 nastala splatnosť všetkých splátok úveru, teda aj úveru ako celku. Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala plynúť najneskôr dňa 23.3.2010 a uplynula dňa 23.3.2013. Žaloba bola žalobcom podaná na súde až dňa 11.5.2015. Nárok žalobcu voči žalovaným je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Skutočnosť, že zo strany žalobcu došlo dňa 28.10.2014 k zosplateniu celého úveru, už v danom prípade nie je relevantná. Pokiaľ ide o splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, nenastáva pri nich opätovne nová doba ich splatnosti a nezačína plynúť nová premlčacia doba od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. V danom prípade nastala splatnosť všetkých splátok úveru už pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Keďže trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať uplynula najneskôr dňa 23.3.2013, súdu príhliadajúcemu z úradnej moci na premlčanie neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bod 19.10 Zmluvných dojednaní v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného

zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, aj keby predmetný úver nebol premlčaný, súd by žalobcovi nárok uplatňovaný žalobou v celom rozsahu nepriznal.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaní nepodpísali, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod 12. zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (bod 12. zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad aj vo vzťahu k všetkým sankciám (bod 14. zmluvných dojednaní). Ustanovenia v zmluvných dojednaniach obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca však v danom prípade nepreukázal, že žalovaných ako spotrebiteľov o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o výšku úrokovej sadzby, táto nie je uvedená ani v zmluvných dojednaniach ani v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky v sume 1223,- Sk. Ani všeobecné obchodné podmienky žalobcu, na ktoré zmluva o poskytnutí pôžičky poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu. Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky

popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaní však túto možnosť nemali, keďže výška úroku z úveru nie je uvedená v zmluve o úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Ako už bolo uvedené vyššie, žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorazovo žalovaným. Žalovaným bolo poskytnutých spolu 730,73 eur pričom spolu zaplatili žalobcovi 1.339,80 eur.

Vzhľadom na uvedené by súd žalobu zamietol aj v prípade, že by nešlo o premlčaný dlh.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaným, ktorí boli vo veci plne úspešní, zriekli sa práva na náhradu trov, preto im súd ani náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.